

OSNOVNA ŠOLA
FRANJA
GOLOBA
PREVALJE

poimenovana l.1963

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI – K, 49/16 – popr.) je Svet zavoda Osnovne šole Franja Goloba Prevalje, dne 7. 4. 2021, sprejel vzgojni načrt:

VZGOJNI NAČRT OŠ FRANJA GOLOBA PREVALJE

2021–2026

1 UVOD

Z oblikovanjem koncepta dela na vzgojnem področju ter načrtovanjem in izvajanjem vzgojnih načrtov šol želimo uresničevati predvsem zadnja **dva stebra izobraževanja**:

- učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim (skrb za okolje, sodelovanje, strpnost, soodvisnost),
- učiti se, da bi znali biti in živeti s seboj (spoznavanje samega sebe, širjenje ustvarjalnosti, uspešno reševanje problemov).

Z vzgojnim konceptom, načrtom, bo naša šola določila načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena ZOŠ ter ciljev in vrednot naše šole.

2 PODATKI O OBLIKOVANJU VZGOJNEGA NAČRTA

Cilje in vrednote smo dogovorili skupaj s starši (delavnice), učenci (sestanki oddelčne skupnosti, delavnice) in strokovnimi ter tehničnimi delavci šole.

Na delavnicah so učenci, starši in učitelji razpravljali o vzgojnih načelih in vrednotah, o načinih udejanjanja vrednot na šoli in o močnih ter šibkih področjih vzgojnega delovanja na šoli.

Ugotovili smo:

Najpomembnejše vrednote pri vzgojnem delovanju šole po mnenju staršev, učencev in delavcev šole:

- **Po mnenju staršev:** medsebojno spoštovanje, odgovornost, znanje, sodelovanje, enakopravnost, red in disciplina, odprta komunikacija.
- **Po mnenju učiteljev:** odgovornost, medsebojno spoštovanje, znanje, odprta komunikacija, doslednost, strpnost.
- **Po mnenju učencev:** nenasilje, red in disciplina, sodelovanje, medsebojno spoštovanje, varnost, znanje, šport in rekreacija ter zdravje.

Močna področja vzgojnega delovanja šole po mnenju staršev, učencev in delavcev šole:

- **Po mnenju staršev:** šport in rekreacija, medsebojno spoštovanje, nenasilje, odprta komunikacija, ohranjanje okolja.
- **Po mnenju učiteljev:** šport in rekreacija, znanje, spodbudno okolje, ohranjanje okolja, sodelovanje.
- **Po mnenju učencev:** šport in rekreacija, znanje, red in disciplina, varnost, nenasilje, zaupanje, zgled.

Šibka področja vzgojnega delovanja šole, po mnenju staršev, učencev in delavcev šole:

- **Po mnenju staršev:** red in disciplina, empatija, zdravje in zdravo življenje, zgled, strpnost.
- **Po mnenju učiteljev:** doslednost, zaupanje, strpnost, odprta komunikacija, domoljubje.
- **Po mnenju učencev:** ohranjanje okolja, zabava, strpnost, varnost, nasilje, medsebojno spoštovanje, zaupanje.

3 VIZIJA, POSLANSTVO IN VREDNOTE

Povezani, prepoznavni in varni vstopamo pripravljeni v svet.

3.1 POSLANSTVO ŠOLE

Razvijanje ključnih kompetenc učencev

Ključne kompetence predstavljajo prenosljiv, večfunkcionalen paket znanja, veščin in stališč, ki jih vsi posamezniki potrebujejo za osebno izpolnitev oz. razvoj, vključenost in zaposljivost. Morale bi biti razvite do konca obveznega izobraževanja ali usposabljanja, predstavljajo osnovo vseživljenjskemu učenju.

Ključne kompetence učencev so:

- komunikacija v maternem jeziku;
- komunikacija v tujih jezikih;
- številska predstavljenost in kompetence v matematiki, naravoslovju in tehnologiji;
- informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT);
- učenje učenja;
- medosebne in družbene kompetence;
- inovativnost in podjetnost;
- kulturna zavest in izražanje;
- šport in zdravje.

Delavci OŠ Franja Goloba Prevalje se zavedamo, da lahko le s skupni močmi učencev, staršev, lokalne skupnosti in različnih strokovnih ustanov omogočimo našim učencem doseganje ključnih kompetenc.

Učence vzgajamo in usposabljammo za sodelovalno delovanje in sožitje v skupnosti, za samostojnost in odgovornost. Poseben poudarek dajemo medsebojnemu spoštovanju, nenasilni komunikaciji in urjenju socialnih veščin.

Ker je naša šola v širšem okolju znana po ideji o začetku bralne značke, si še posebej prizadevamo ohraniti prepoznavnost z različnimi dejavnostmi povezanimi s to idejo.

Razvijamo zavest o državni pripadnosti in identiteti ter vzgajamo za obče in civilizacijske vrednote.

Zdrav odnos do lastnega telesa, osebnosti in okolja je prioriteta vsakodnevnega delovanja. Urejeno in varno okolje je temelj za sproščeno preživljanje časa v šoli v času pouka, ob dnevnih dejavnostih in drugih obšolskih aktivnostih.

Želimo biti sodobna, aktualna in vsebinsko bogata šola.

Za doseganje naših ciljev pa je ključnega pomena razvijanje ključnih kompetenc učiteljev, ki so:

- profesionalni razvoj;
- učinkovito poučevanje;
- komunikacija in odnosi;
- organizacija, vodenje;
- sodelovanje z delovnim in družbenim okoljem.

3. 2 VREDNOTE, na katerih temelji delovanje naše šole:

- sodelovanje,
- odgovornost,
- medsebojno spoštovanje,
- skrb za posameznika,
- znanje,
- nenasilna komunikacija,
- doslednost,
- strpnost,
- dogovarjanje,
- zaupnost,
- varnost,
- kolegialnost,
- zdravje in šport,
- spodbujanje odličnosti,
- konstruktivno – nenasilno reševanje konfliktov.

Vzgojno bomo delovali na načelih nenasilne komunikacije, medsebojnega spoštovanja, sodelovanja in upoštevanja dogovorjenih pravil vedenja.

Otrok (mladostnik) mora biti upoštevan kot oseba, ki živi zdaj in tukaj in se ne "pripravlja" samo za prihodnost, zato mora šolski sistem upoštevati njegove značilnosti, nadarjenost ter umske in telesne sposobnosti, ohraniti pa mora njegovo identiteto in zasebnost ter upoštevati potrebno življenjsko raven.

3. 3 CILJI IN VREDNOTE, KI IZHAJAJO IZ VIZIJE NAŠE ŠOLE:

- Spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti.
- Omogočanje osebne razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe.
- Vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, zdravja drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja ter odnosa do prihodnjih generacij.
- Vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije.
- Vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojne strpnosti, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
- Razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja.

4 NAČELA, PO KATERIH BOMO VZGOJNO DELOVALI

Izbrana načela vzgojnega delovanja naše šole postavljajo temelje za izbrane prioritete in izbrane vzgojne dejavnosti.

- načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja,
- načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev,
- načelo proaktivnega oziroma preventivnega in prosocialnega delovanja,
- načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev,
- načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil,
- načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline,
- načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti,
- načelo osebnega zgleda.

5 PROAKTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Učenje v razredu je, po našem mnenju, enota vsega VI dela na šoli. Pomemben predpogoj za učenje v razredu je pozitivna in vzpodbudna klima, kjer se med seboj spoštujemo. Učenci in učenske morajo imeti možnost učenja brez motenj.

- Kadar učenec/-ka pri pouku ni sposoben/-na sodelovati, lahko zapusti razred (50. Člen ZOŠ) se aktivira TOR¹.

Cilji TOR (Trening odgovornega razmišljanja):

- Zaščita učencev, ki sodelujejo pri pouku in sproščen pouk brez motenj.
- Nudenje pomoči učencem, ki motijo pouk (učenje ključnih socialnih kompetenc).
- Učenje vzajemnega spoštovanja med udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa.
- Vzpodbujanje odgovornosti učencev.

Trening za odgovorno razmišljanje temelji na načelu vzajemnega spoštovanja. Iz tega načela v razredu izhajajo tri pravila:

- Vsaka učiteljica/učitelj ima pravico da jo/ga pri pouka nihče ne moti.
- Vsaka učenka/učenec ima pravico učiti se brez motenj.
- Vsak mora pravice drugih spoštovati.

Poseben poudarek bomo dajali medsebojnemu spoštovanju in nenasilnemu komuniciranju med vsemi deležniki VI procesa.

Ozaveščanje vseh udeležencev v VI procesu o pojavu nasilja, osamljenosti in nespoštovanja pravic učencev.

Vzgojne dejavnosti, ki podpirajo izbrano prioriteto, so:

- Prepoznavanje različnih oblik nasilnega in nespoštljivega vedenja.
- Naučiti se reagirati na nasilje in konstruktivno reševanje konfliktov.
- Preprečevanje nasilja na šoli in odtujenosti, razvijanje socialnih kompetenc učiteljev: da spodbujajo učence, da se učijo; da učitelji znajo ustvarjati pogoje za učenje; da podpirajo in krepijo pozitivno vedenje učencev.
- Dejavnosti, ki povečujejo socialno vključenost učencev (vrstniška pomoč na šoli, razvijanje solidarnosti, mediatorji).
- Učenje socialnih veščin: treniranje empatije, konstruktivno reševanje konfliktov, prepoznavanje čustev, strategije umirjanja, kako poskrbeti za osebno varnost, aktivno poslušanje, obvladovanje jeze.
- Vključevanje učencev v organe šole (otroški parlament, sodelovanje pri organizaciji življenja na šoli, učenci prostovoljci, učencev zaupnik).
- Učitelji morajo v oddelkih jasno definirati svoja pričakovanja in načine svojega vedenja.

¹ TOR – trening odgovornega razmišljanja (podrobneje v prilogi)

- Učitelji in drugi strokovni delavci so dolžni reagirati na vsako nasilno vedenje učencev.
- Nadzor dežurnih učiteljev je pomemben dejavnik varnosti na šoli.
- Vsaj enkrat na 14 dni morajo učitelji o stanju v oddelkih poročati ravnatelju oz. šolski svetovalni službi.
- Vsaj enkrat na 14 dni se razredniki pogovorijo z učenci o stanju v oddelkih in se dogovorijo o načinih razreševanja morebitnih konfliktov.
- Učitelji so s svojim vedenjem vzor učencem pri reševanju konfliktov in medsebojnem spoštovanju.

6 SODELOVANJE STARŠEV S ŠOLO

Sodelovanje s starši (vključevanje staršev v VI delo šole: sodelovanje pri pripravi pravil šolskega reda in vzgojnega načrta šole, v posebnih oblikah dela v oddelkih, na dnevih odprtih vrat ter popoldanskih delavnicah ...) pomembno vpliva na uspešno delo šole.

- Svetovanje staršem in redno informiranje o vedenju in delu njihovih otrok je organizirano mesečno na govorilnih urah, trikrat na leto na roditeljskih sestankih, enkrat na teden na govorilnih urah učiteljev in drugih strokovnih delavcev, preko elektronske pošte in telefona ter po dogovoru.
- Šola starše informira ustno, pisno in na spletni strani šole.

7 POHVALE IN NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev predlagajo:

- oddelčne skupnosti in skupnost učencev šole,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj,
- starši.

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

- Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni.
- Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.
- Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca.
- Mentor podeljuje pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev, skupnosti učencev šole, nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za delo šole.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja se izrekajo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države,

- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

Nagrade – Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolskega leta na slavnosten način. Učenec/-ka lahko za dobro opravljeno delo dobi pohvalo, diplomo, knjižno nagrado ali za izjemne dosežke tudi praktično nagrado.

8 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni postopki in ukrepi so natančno opredeljeni v prilogi A in B Pravil šolskega reda Osnovne šole Franja Goloba Prevalje.

9 KAKO BOMO SPREMLJALI IZVAJANJE VZGOJNEGA NAČRTA?

Izvajanje vzgojnega načrta bomo evalvirali ob koncu šolskega leta s pomočjo vprašalnikov, anket, intervjujev in opazovanjem. Pri evalvaciji bodo sodelovali vsi učitelji, razredniki, šolska svetovalna služba, učenci in starši.

Vzgojni načrt bomo spreminjali v skladu z ugotovitvami samoevalvacije. Ravnatelj/-ica šole bo ob poročilu Svetu zavoda in Svetu staršev predlagala morebitne spremembe dokumenta in nakazala vsebino za LDN za naslednje leto. Morebitne spremembe in vsebine za LDN za naslednje leto morajo biti predhodno usklajene z zaposlenimi, učenci in njihovimi starši.

10 SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Pri oblikovanju vzgojnega načrta sodelujejo učenci, učitelji, starši in drugi strokovni delavci.

Vzgojni načrt je sprejel Svet zavoda na seji dne, 7. 4. 2021

Predsednik Sveta zavoda: Stašo Lodrant

Ravnateljica: dr. Andreja Tinta, prof.

Predsednik Sveta staršev: Ivan Backović

